

Pia Hasselrot
Utredare

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Förutsättningar för skolbibliotek i Tyresö kommun.

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till barn- och utbildningsnämnden

- Informationen noteras.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Sammanfattning

Barn och utbildningsnämnden har utrett förutsättningarna för skolbibliotek i Tyresö kommun.

Förvaltningen kan konstatera att elevernas tillgång till skolbibliotek i Tyresö kommun varierar markant mellan skolorna. En miniminivå för skolbibliotekets bestånd har införts för att öka likvärdigheten, med tolv titlar per elev. Majoriteten av skolbiblioteken ger eleverna tillgång till litteratur under hela dagen. Genom individuella lösningar bör de kvarstående skolorna kunna erbjuda även sina elever utökad tillgång till litteratur.

Dagens skolbiblioteksverksamhet innebär brister i det flerspråkiga utbudet, ett litet antal läsförmedlande aktiviteter samt ett minskande samarbete med folkbiblioteket.

En utvecklingsmöjlighet kan vara att erbjuda de medarbetare som arbetar på skolbiblioteken stöd från centralt placerade skolbibliotekarier.

Beskrivning av ärendet

Barn och utbildningsnämnden har gett förvaltningen två uppdrag som rör skolbibliotek. Det första uppdraget, *Utveckling av Tyresös skolbibliotek 2019-03-27* § 37, innebär att göra en kartläggning av elevers tillgång till skolbibliotek, förutsättningar för cirkulationsbibliotek och samarbeten mellan folk- och skolbibliotek. Det andra uppdraget gavs på barn- och utbildningsnämndens möte 2019-10-23 § 30 och innebär att redovisa förutsättningar för en basnivå vad gäller bestånd och bemanning.

Resultatet sammanfattas i rapporten *Förutsättningar för skolbibliotek*. Tidigare har förvaltningen levererat rapporten *Utveckling av Tyresö kommuns skolbibliotek* som besvarar frågor om elevers tillgång till skolbibliotek samt förutsättningar för cirkulationsbibliotek.

Bakgrund

Skolbibliotekens verksamhet regleras i skollagen samt i bibliotekslagen. Här slås fast att elever ska ha tillgång till skolbibliotek, att skolbiblioteket ska användas i skolans pedagogiska verksamhet samt att skolbiblioteket ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning och personer som har annat modersmål än svenska.

Elevernas tillgång till skolbibliotek i Tyresö kommun varierar markant mellan skolorna.

Samarbeten mellan folk-och skolbibliotek i Tyresö kommun

Folk- och skolbibliotek har olika uppdrag. Folkbibliotek ska vara tillgängliga för alla och ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Skolbiblioteket ska användas i utbildningen och vara ett pedagogiskt stöd i elevernas lärande och utveckling.

I Tyresö kommun är folkbiblioteket systemägare för det gemensamma biblioteksdatasystemet.

Alla elever i förskoleklass besöker folkbiblioteket och får ett lånekort. Även andra klasser kan besöka biblioteket men antalet besök minskar.

Folkbiblioteket har en medarbetare som är kontaktperson för skolbiblioteken. Medarbetaren stöttar skolbibliotekens eget arbete med bibliotekssystem, medieurval och aktiviteter samt informerar om läsfrämjande evenemang. Medarbetaren söker även statsbidrag åt skolbiblioteken.

Skolan önskar att elever i större utsträckning ska kunna besöka folkbiblioteket för att bli lockade till fritidsläsning samt att folkbiblioteket ger stöd med

läslustskapande aktiviteter, som författarbesök och bokprat. Folkbiblioteket ser att utökade uppdrag inom skolan kräver avtal och ersättning.

Förutsättningar för skolbibliotek

Det råder lokalbrist inom Tyresös skolor vilket har lett till att de flesta skolor har sitt bibliotek i ett utrymme som inte är avsett för skolbiblioteksverksamhet. Ungefär hälften av skolorna har ett lokalbaserat skolbibliotek i ett låsbart rum och övriga har korridorsbibliotek som är bibliotek placerade i korridor eller öppen gemensamhetsyta. Nyboda skola och Nya Fornudden skola har utrymmen planerade för skolbibliotek. För nio skolor krävs en lösning med utökade lokaler i nära anslutning till skolan för att kunna erbjuda skolbibliotek liknande Nybodas och Nya Fornuddens.

Det är åtta skolor som har ett skolbibliotek som är öppet hela dagen. Det är i huvudsak obemannade korridorsbibliotek eller öppna grupprum. Nyboda skola har ett bemannat skolbibliotek som är öppet mellan 8:30 och 15:00. Två skolor har öppna korridorsbibliotek för låg- och mellanstadiet samt lokal som kräver bemanning för högstadiet. Två skolor har skolbibliotek som enbart kan besökas tillsammans med en lärare. Genom att ta fram individuella lösningar för öppettider för dessa fyra skolbibliotek skulle alla elever få tillgång till litteratur under hela dagen.

Medel från de statliga välfärdsmiljonerna har använts för att säkerställa att skolbiblioteken som minst har tolv titlar per elev i sitt bestånd.

Dagens skolbiblioteksverksamhet innebär brister i det flerspråkiga utbudet, ett litet antal läsfrämjande aktiviteter samt ett minskande samarbete med folkbiblioteket. En möjlighet att upprätthålla och utveckla skolbibliotekens verksamhet kan vara att kommunen anställer ett antal skolbibliotekarier med central placering som ger stöd till skolornas biblioteksmedarbetare. Dessa skolbibliotekarier bör även ha viss tid avsatt för att utveckla verksamheten och driva samarbete med folkbiblioteket.